

Forlengelse av CNSS prosjektet for Bergen havn med vekt på landstrøm, LNG, differensierte havneavgifter og miljøplan

Forslag til et samarbeidsprosjekt mellom Bergen og Omland Havnevesen (BOH), Bergen kommune (BK), GASNOR, Hordaland fylkeskommune (HFK) og BKK

Bakgrunn

BOH, BK, BKK, GASNOR og HFK har i perioden 2010-2014 samarbeidet med en rekke andre partnere fra land rundt Nordsjøen gjennom EU-prosjektet Clean North Sea Shipping (CNSS). Formålet med prosjektet har vært å komme frem til tiltak for å redusere luftutslipp fra skip med vekt på havneområder. Samarbeidet har resultert i ny kunnskap om utslipp til luft fra skip i Bergen havn samt oversikt over en rekke mulige tiltak, både på operasjonelt nivå og i forhold til utforming av policy.

Utfordringen i Bergen havn tilsvarer utfordringene i de fleste havnebyene rundt Nordsjøen. Ønsket om å benytte havnearealer til boligformål og rekreasjon resulterer i interessekonflikter i forhold til tradisjonell havnedrift. Begrenset tilgang på alternative arealer gjør det nødvendig å fokusere på hvordan en kan redusere miljøpåvirkning samtidig som en opprettholder ønsket driftsnivå.

Aktuelle temaer i denne sammenheng omfatter bl.a. landstrøm for skip ved kai, infrastruktur for bunkring av flytende naturgass, innføring av differensierte havneavgifter samt ulike tiltak knytt til forbedring av miljøstyring. Miljøgifter i sedimenter og støy er også viktige aspekter å vurdere.

BOH har nettopp vedtatt en ny arealplan for periode 2014 til 2040 for godshavnen på Dokken. Det er ønskelig å beskrive BOHs miljøambisjoner i tilknytning til denne planen. Den må også utvides til å inkludere øvrige havneområder og da særlig Skolten. Disse miljøambisjonene må avstemmes mot andre interesser.

Det følgende forslaget bygger på det etablerte samarbeidet mellom BOH, BK, BKK, GASNOR og HFK når det gjelder CNSS prosjektet samt BOH og BK sitt samarbeid knyttet til havneområdene i Bergen sentrum. HFK sin rolle som regional planmyndighet er også et viktig element. Klimaplan for Hordaland nevner spesifikt landstrøm til skip og differensierte havneavgifter som strategier for overgang til lavere utslipp / nullutslipp.

Forslag til prosjekt

Mål

Overordnet mål er å bygge en miljøplan for havnen i Bergen sentrum (Bergen havn). Denne skal legge grunnlaget for at miljøperspektivet blir en integrert del av utbygging, forvaltning og drift av havnen og gi samarbeidspartnerne i havnen en felles forståelse av utfordringer, mål og prioriteringer.

Planen skal gi en klar strategi for miljøarbeidet, inneholde en oversikt over miljøaspekter og konkrete tiltak som kan iverksettes samt gi en mer detaljert plan for gjennomføring av prioriterte tiltak.

Planen vil vurdere plassbehov og lokalisering for infrastruktur som realiserer miljøambisjonen.

Prosjektet skal også beskrive et prospekt for innføring av landstrøm som skal benyttes for å hente inn finansiering fra ulike kilder.

Spesifikke delmål

Det følgende er spesifikke delmål som prosjektet skal adressere:

1. Velge ut prioriterte tiltak for å redusere luftutslipp for klasser av skip med stor miljøpåvirkning.
 - a. Beskrive tiltak og miljøgevinst
 - b. Gi en praktisk og økonomisk vurdering av etablering og drift
 - i. Estimere kostnader for full implementering
 - c. Foreslå fremdriftsplan
 - d. Tilrettelegge et prospekt for å hente inn finansiering fra mulige kilder.
2. Systematisere informasjon om havnens miljøpåvirkning.
 - a. Lage en katalog over aktuelle miljøaspekter og deres lokalisering inklusiv
 - i. Utslipp fra skip
 - ii. Biltransport til fra havn
 - iii. Gift i sedimenter
 - b. Systematisere oversikt over aktuelle lover og regler som regulerer miljøforhold.
3. Vurdere innføring av differensierte havneavgifter:
 - a. Samle erfaringer fra andre havner
 - b. Beskrive en mulig modell for Bergen havn.
 - c. Gi en tilråding for Bergen havn.

Organisering

En prosjektleder får ansvar for planlegging og koordinering av aktiviteten samt å forfatte hoveddokumentene. En kan også benytte underleverandører. Prosjektpartnerne stiller sine fagfolk til disposisjon for prosjektet. En vil også benytte kontakter fra CNSS' nettverk samt viktige samarbeidspartnere for BOH i arbeidet.

Prosjektet forankres i BOHs organisasjon. Det etableres en styringsgruppe med representanter fra partnerne, ledet av BOH.

Gjennomføring

Prosjektet skal avsluttes innen utgangen av mars 2015. Styringsgruppen vurderer fortløpende muligheten for å presentere delprodukter fra prosjektet.

En vil benytte havnene og organisasjonene som var direkte eller indirekte involvert i CNSS prosjektet som diskusjonspartnere. Dette inkluderer Antwerpen, Rotterdam, Hamburg, Gøteborg og Oslo. Det kan også være aktuelt å hente erfaringer fra andre havner med relevante erfaringer som for eksempel Ystad (Landstrøm), Stockholm (LNG) etc.

Fremdrift

	2014							2015				
	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai
Prosjektoppstart	2/6-2014											
Prosjektplanlegging	X											
Utforming av miljøpolitikk: Overordnet målsetting og strategi for BOH	X											
Prioritering av tiltak i forhold til luftutslipp	X											
Lage prospekt for en større utbygging av landstrøm for å søke finansiering fra ulike kilder			X	X	X	(*1)						
Miljøkartlegging og plan					X	X	X	X	X	X		
Vurdering og anbefaling angående differensierte havneavgifter									X	X		
Prosjektslutt											31/3-2015	

(*1) Planlagt prøvedrift av ett punkt for landstrøm for offshore fartøy fra 1. november.

Budsjett

Lønnskostnader	900 000,-
Andre konsulentttjenester	350 000,-
Reiser og møter	50 000,-
Annet	50 000,-
Totalt	1 350 000,-

Forslag til finansiering

BOH	350 000,-
BK	350 000,-
HFK	350 000,-
BKK	150 000,-
GASNOR	150 000,-
Totalt:	1 350 000,-